

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xogo na educación infantil

Materia	Xogo na educación infantil			
Código	P02G110V01912			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Novo Carballal, Antonio Figueira Rodriguez, Alberto			
Profesorado	Figueira Rodriguez, Alberto Novo Carballal, Antonio			
Correo-e	anovo@uvigo.es afigueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia aporta unha visión xeral do xogo como elemento imprescindible do proceso ensino-aprendizaxe.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico

C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, geométricas e de desenvolvemento lóxico.
C45	Coñecer a tradición oral e o folklóre.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C2	D2
	A4	B3	C4	D3
	A5	B4	C5	D6
		B5	C7	D7
		B7	C9	D8
		B11	C13	D9
			C15	D11
			C16	D12
			C17	D13
			C18	D14
			C19	D15
			C20	D16
			C21	D17
			C22	D18
			C23	D19
			C24	D20
			C29	D21
			C32	D22
			C33	
			C34	
			C45	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
2. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico e utilizalo para o proceso de automonía persoal	A1	B2	C1	D1
	A2	B7	C2	D2
	A4		C4	D3
			C5	D6
			C6	D7
			C7	D8
			C9	D9
			C10	D11
			C13	D12
			C15	D13
			C16	D14
			C17	D15
			C18	D16
			C19	D17
			C20	D18
			C21	D19
			C22	D20
			C23	D21
			C24	D22
			C29	
			C32	
			C33	
			C34	
			C45	
			C49	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	

3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C2	D2
		B3	C4	D3
		B4	C5	D6
		B5	C6	D7
			C7	D8
			C9	D9
			C10	D11
			C13	D12
			C15	D13
			C16	D14
			C17	D15
			C18	D16
			C19	D17
			C20	D18
			C21	D19
			C22	D20
			C23	D21
			C24	D22
			C29	
			C32	
			C33	
			C34	
			C45	
			C49	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
4. Ser capaz de utilizar os xogos como medio para promover a comprensión da realidade.	A3	B2	C1	D1
	A4	B3	C2	D2
		B4	C4	D3
			C5	D6
			C6	D7
			C7	D8
			C9	D9
			C10	D11
			C13	D12
			C15	D13
			C16	D14
			C17	D15
			C18	D16
			C19	D17
			C20	D18
			C21	D19
			C22	D21
			C23	D22
			C24	
			C29	
			C32	
			C33	
			C34	
			C45	
			C49	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	

5. Diseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices.

A1	B1	C1	D1
A2	B3	C2	D2
A3	B4	C4	D3
A4	B5	C5	D6
	B7	C6	D7
	B11	C7	D8
		C9	D9
		C10	D11
		C13	D12
		C18	D13
		C19	D14
		C22	D15
		C45	D16
		C53	D17
		C54	D18
		C55	D19
		C56	D20
		C62	D21
			D22

Contidos

Tema

1. BLOQUE 1; Concepto e fundamentos do xogo na idade infantil. Concepto e fundamentos.
2. BLOQUE 2; Os xogos na idade infantil.
 - Xogos con material motriz.
 - Xogos con material reutilizable.
 - Xogo simbólico.
 - ...
3. BLOQUE 3; Espazos, recursos e materiais para o xogo infantil.
 - Espazos.
 - Recursos.
 - Materiais.
4. BLOQUE 4; Novas tendencias no xogo infantil.
 - As novas tecnoloxías e o xogo.
 - Os xogos ambientados.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	12	0	12
Traballo tutelado	4	12	16
Presentación	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Traballo	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Sesión maxistral dos contidos da materia en determinados momentos incluíndo estratexias de resolución de problemas ou descubrimento guiado.
Traballo tutelado	O estudante de xeito individual o en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios. Trátase de unha actividade autónoma dos estudantes que inclúe a procura e recolleita de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción
Presentación	Exposicións prácticas de sesións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Base teórica do xogo
Presentación	Entregas cumprindo os criterios de avaliación.

Traballo tutelado	A atención o alumnado farase través da plataforma Tema, por correo electrónico, teléfono ou na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquer tipo de dúbida nos horarios de tutoría.
Actividades introdutorias	A atención o alumnado farase través da plataforma Tema, por correo electrónico, teléfono ou na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquer tipo de dúbida nos horarios de tutoría.
Probas	Descrición
Práctica de laboratorio	A atención o alumnado farase través da plataforma Tema, por correo electrónico, teléfono ou na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquer tipo de dúbida nos horarios de tutoría.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	40	A1 A4	B3 C5 C21 C33 C56	
Traballo	Traballos vinculados á parte práctica da materia.	30	A2	B7 B11	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	30	A3	C1 C20 C63	D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

TODO O ALUMNADO, ASISTA OU NON ÁS AULAS, TEN DEREITO A SER AVALIADO (MEDIANTE UN EXAME OU NO MODO EN QUE SE ESTABLEZA NESTA GUÍA DOCENTE

Na primeira convocatoria:

A parte teórica sumará ata o 40 % (as probas de pregunta curta e resolución de problemas e/ou exercicios) a parte práctica o 40 % (probas prácticas, traballos e exposición na aula) e o 20% a asistencia. Será necesario superar o 5 (o 50 % da nota) tanto na parte teórica como na práctica separadamente e o 80% da asistencia a clase.

Para a segunda convocatoria:

Na parte teórica, as partes aprobadas teranse en conta coa nota correspondente.

A parte práctica, recuperarase mediante supostos prácticos do xogo motor, que o alumnado debe resolver segundo o contido teórico práctico de cada unha das partes.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón <http://fced.uvigo.es/es/docencia/examenes>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BUCHER,W., **1000 Exercices and jeux de natation.**, Vigot, 1986

CAMIÑA, F., **Xogos Acuáticos**, Lea, 1997

BANET,J. y ABBADIE, M., **Como ensinar a Través del Juego**, Fontanella, 1975

BERNE,E., **Juegos en que participamos: Psicología de relaciones.**, Diana, 1987

LUQU,F. Y LUQUE, S., **Guía de juegos escolares con compañeros:fuerza, potencia, atención.**, Gymnos, 1995

CAÑIZAS, J.M., **400 juegos y ejercicios por parejas para el desarrollo de las habilidades básicas.**, Wanceulen, 1992

Bibliografía Complementaria

Recomendacións